

... A MUŽI BYLI ZASTŘELENI

Název emise: 70. výročí vyhlazení Lidic

Den vydání: 6. června 2012

Platnost: ode dne vydání ve styku tuzemském i mezinárodním až do odvolání

Hodnota: 20 Kč – č. 722 (ČP)

Autor: Markéta Prachatická

Rytec: Bohumil Šneider

Rozměr známkového obrazu:

40 x 23 mm

Druh tisku: OTr v barvě černé + HT v barvách cihlově a jahodově červené; výtiskla PTC Praha

Tisková forma: 2x 50

Papír: fl-an; **Náklad:** 1 mil.

Data tisku:

FDC: OTp v barvě šedočerné; výtiskla PTC Praha

Rytec FDC: Jaroslav Tvrdoň

těm, ježž jméno mělo být vymazáno z mapy i myslí, a naopak se stalo symbolem nacistické zběsilosti pro lidi celého světa. Jménem Lidice nazvali obce a města v dalekých zemích, křtili jím své děti a dodnes je připomínáno, podobně jako barbarsky vybombardované město Coventry (partnerské město Lidic) či Picassoem zvětčená Guernica.

O Lidicích bylo mnoho napsáno i natočeno, články, knihy, divadelní, rozhlasové a televizní hry, filmy. Je proto zbytečné podrobně připomínat všeobecně známé součásti příběhu: heydrichiáda – hledání symbolu pro zastrašení obyvatelstva v protektorátu – milostný dopis s vymyšlenými náznaky odbojové činnosti, odevzdaný do rukou gestapa – identifikace dvou rodin, jejichž příslušníci bojovali v zahraniční armádě – postřelení všech 173 lidických mužů a odvezení žen do koncentračního tábora – selekce dětí, z nichž jen 17 bylo vybráno k umístění do

Kdo by neznal tragický příběh hornické obce Lidice, ležící nedaleko za pražským ruzyňským letiš-

německých rodin a zbylých 82 zavražděno výfukovými plyny v pozizdné plynové komoře v polském Chelmnu ... Samotná obec byla 10. června 1942 vypálena a poté srovnána se zemí.

Lidickou tragédií nám v našem oboru připomínají i jímavá sdělení na korespondenčních listcích, které odeslaly odvlčené lidické děti svým příbuzným z okolních obcí. Člověk se nemůže ubránit slzám nad kostrbatými řádky, které adresáti obdrželi v době, kdy děti už nebyly naživu. Stojí za to sem zajet a postát před pomníkem dětských obětí války od sochařů Uchytilové a Hampla – a snad i tady mohla autorka nové emise hledat inspiraci. Pravda, Lidice byly mnohokrát připomenuty na známkách, celinách a razítkách, u nás i v zahraničí, a není tedy leh-

ké přijít s něčím novým. Současná známka by si ale asi zasloužila víc, než jen zeď, jako symbol nacistických poprav, před níž je ostnatým drátem napsáno jméno obce. Takovéto téma mohlo být pojednáno konkrétněji, nejdě přece o vydání k uctění milionů obětí nacistického teroru, ale o konkrétní tragédii jedné kladenské vesnice. V obrazové části FDC je zeď s okny, ve kterých je nápis Lidice. Na razítku je v kruhu ostnatý drát. –š

SILVER A A VYSÍLAČKA LIBUŠE

Název emise: 70. výročí vyhlazení Ležáků

Den vydání: 6. června 2012

Platnost: ode dne vydání ve styku tuzemském i mezinárodním až do odvolání

Hodnota: 10 Kč – č. 723 (ČP)

Autor: Milada Hartlová

Rozměr známkového obrazu: 40 x 23 mm

Druh tisku: barevný OF; vytiskla PTC Praha

Tisková forma: PA 50

Papír: fl-an-OF; **Náklad:** 1,5 mil.

Data tisku:

FDC: OTp v barvě šedé; vytiskla PTC Praha

Rytec FDC: Jaroslav Tvrdň

Tak trochu ve stínu lidické tragédie stojí tragédie Ležáků, vesničky, či spíše polosamoty osmi domů na Chrudimsku. Chudou kamenickou obec přepadla německá policie dva týdny po Lidicích, 24. června 1942. Vyvražděni byli všichni obyvatelé, včetně dětí, z nichž válku přežily je dvě... Na rozdíl od Lidic

k tomu měli nacisté skutečný důvod: z nedalekého lomu a pak z místního mlýna se ozývala vysílačka Libuše parašutistické skupiny Silver A, jejímž členem byl i Jo-

sef Valčík, který se později v rámci operace Anthropoid podílel na přípravách atentátu na R. Heydricha. A to je možná i tak trochu důvod, proč Ležáky byly sice vždy připomínány, ale zdaleka ne tak, jako Lidice – západní odboj předchozímu režimu prostě vadil. Na rozdíl od Lidic nebyly Ležáky obnoveny, nejspíš i proto, že by se sem stejně neměl kdo vrátit.

Na místě domů vypálených a stržených nacisty stojí nyní památníky – hrobodomy – v podobě žulových balvanů s prosekanými kříži.

Na známce je zobrazen právě takový průhled vzdušným křížem na zeleň pietního místa v pozadí. V obrazové části FDC je celý žulový hrobodům s náznakem základů, které jsou součástí pomníku. Na razítku je stejná kresba jako na známce, ale stylizovaná jen do obrysových linek. –š

